

Waarheen, waarvoor?

**de veldenquête
van NL-TERM**

Albert Oosterhof
Cornelia Wermuth
Hennie van der Vliet

Opzet van de presentatie

- **Probleem:** NL-TERM en de achterban
- **Plan van aanpak:** een veldenquête
- **Resultaten**
- **Aanbevelingen**

PROBLEEM

Probleem

Waar NL-TERM voor staat

Bevorderen van:

- de samenwerking binnen het vakgebied
- de bekendheid en het belang binnen het taalgebied
- de deskundigheid
- onderzoek en ontwikkeling Nederlandstalige terminologie

**Vertegenwoordigen van de belangen van Nederlandstaligen
inzake terminologie**

Probleem

NL-TERM wil de doelstellingen beter uitvoeren:

- Bredere, grotere doelgroep aanspreken
- Beter inspelen op wat er leeft
- Zo een betere belangenbehartiger worden

Plan van aanpak

Plan van aanpak

De Veldenquête

Mensen die volgens ons weten waarover ze het hebben uit diverse vakgebieden vragen we

- Hoe ze aan wat voor terminologie doen
- Of ze problemen, wensen, plannen hebben
- Of de NTU, het SNT en NL-TERM daarin een rol kunnen spelen

Plan van aanpak

Jaap van der Meer,
Nathalie De Sutter,
Piek Vossen
Eric Schreurs,
Vincent ter Beek,
Peter Debrabandere,
Dirk Caluwé, Kristien Spillebeen,
Ronald Cornet,
Joop van der Heijden / Leon Bok
Eric Mortier
Jeroen van Gent
Dirk Trommelmans
Ingrid van Gent
Kris Vanderrusten,
Peter Goessens,
Julia Harvey,
Michel Tillie,
Vincent Evers,
Martine Perpet

TAUS, vertaalindustrie
bedrijfscommunicatie CrossLang
Taaltechnoloog
Fin. Begrippenlijst
journalist, editor
journalist/docent
taaladvies VI Ov.
klinische informatica
Rijksd Cult. Erfgoed
bestuurder UZ Gent
BIRA (Belg. Inst. Voor Ruimte –Aeronomie)
vertaler Bureau voor Normalisatie, NBN
vertaler/reviseur Europese Rekenkamer
vertaler AGFA healthcare
vertaler Ethias
Vertaaldienst RUG
vertaler KLPD
vertaler DSK Language Services
adviseur/vertaler FOD Justitie

Plan van aanpak

Vertalers

Dirk Trommelmans

vertaler Bureau voor Normalisatie, NBN

Ingrid van Gent

vertaler/reviseur Europese Rekenkamer

Kris Vanderrusten,

vertaler AGFA healthcare

Peter Goessens,

vertaler Ethias

Julia Harvey,

vertaaldienst RUG

Michel Tillie,

vertaler KLPD

Vincent Evers,

vertaler DSK Language Services

Martine Perpet

adviseur/vertaler FOD Justitie

Plan van aanpak

Domeinexperts

Eric Mortier

Vincent ter Beek,

Jeroen van Gent

bestuurder UZ Gent

publicist mbt varkenshouderij

BIRA (Belgisch Instituut Voor Ruimte –
Aeronomie)

Plan van aanpak

Terminografen

Ronald Cornet,
Joop van der Heijden / Leon Bok
Eric Schreurs

Klinische Informatica AMC
Rijksdienst Cultureel Erfgoed
Financiële Begrippenlijst

Plan van aanpak

Taaladvies

Peter Debrabandere,

journalist/docent

Dirk Caluwé, Kristien Spillebeen

taaladvies Vlaamse Overheid

Plan van aanpak

Metaterminologen

Jaap van der Meer

Nathalie De Sutter

Piek Vossen

TAUS, vertaalindustrie

bedrijfscommunicatie CrossLang

hoogleraar Taaltechnologie

Plan van aanpak

De vragen:

- Op welke manier doet u aan terminologie?
- Heeft u daarbij problemen, wensen, plannen?
- Kent u NTU, NL-TERM en SNT
en welke rol kunnen die voor u spelen?

De resultaten

- vertalers
- domeinexperts
- taaladviseurs
- terminografen
- 'metawerkers'

VERTALERS

Vertalers: de situatie

- ▶ Systematisch terminologiebeheer is belangrijk
- ▶ Twee doen aan systematisch terminologiebeheer overigen: pogingen om dat te realiseren
- ▶ Interesse van de organisatie varieert:
 - relatief groot (Europese Rekenkamer)
 - afwachtende houding
 - volledig desinteresse (FOD-justitie)
- ▶ Meeste vertalers ontevreden met manier van werken

Vertalers: problemen en wensen

Behoeften:

- Software voor beheer en termextractie
- Bewustwording gebruik van die software
- Samenwerking domeinspecialisten
- Onderlinge contacten

- Veel interesse voor praktijkgerichte workshops / terminologieseminaries

(Bijna) algemene klacht: beperkte middelen!

Vertalers over NTU, NL-TERM, SNT

- Veel onduidelijkheid rond NTU, NL-TERM, SNT
- NL-TERM en SNT moeten zich duidelijker profileren
- Behoefte aan termenlijsten en andere bronnen die directe vertalingen leveren
- Workshops, themadagen: ja, maar praktisch!
- Eigenlijk is het de vertalers niet zo duidelijk wat de vereniging zou kunnen bieden.

Citaten

- *Door het ontbreken van elektronische workbenches is het bestand aan vertaalde teksten niet toegankelijk.* (M. Tillie, Koninklijke Nederlandse Politiedienst)
- *De vertalers moeten een constante strijd voeren om de FOD van het nut van systematisch terminologiebeheer te overtuigen.* (M. Perpet, cel Vertalingen van de FOD Justitie)
- *Een veel groter Steunpunt, dat zich met prescriptieve lijsten van termen uit vakgebieden zou bezighouden, zou welkom zijn.* (Vincent Evers, DSK Language Services)
- *Misschien moet NL-Term meer aanwezig zijn, hoe is niet helemaal duidelijk. Een tijdschriftachtige publicatie die tweemaal per jaar komt zou die aanwezigheid misschien ten goede komen.* (M. Tillie, Koninklijke Nederlandse Politiedienst)

DOMEINEXPERTS

Domeinexperts: de situatie

- geen consistentie door gebrek aan standaardisatie (medisch)
- Publicaties in Nederlands, domeinverlies (BIRA)
- Algemeen: begrijpelijke, correcte, consistente (meertalige) communicatie

Domeinexperts: de problemen en wensen

Wens: (hulp bij) termenbestanden maken, standaardiseren;
zelf nog geen actie ondernomen

Problemen: Technische ondersteuning, (tijd, geld)
expertise en contacten

Workshops: al gauw te breed

De publicist varkenshouderij: geen tijd, lijsten hebben
beperkt nut

Domeinexperts: NTU, SNT, NL-TERM

NTU is wel bekend, niet altijd ivm terminologie

Steunpunt en NL-TERM: vaag bekend (pers. contact)

Rol NL-TERM:

advies en lobby, maar vooral mensen met elkaar in contact brengen

Citaten domeinexperts

Ofwel kiest men voor de invoering van gestandaardiseerd US-Engelse termen, ofwel organiseert men omvattende Nederlandstalige medische terminologiebanken. (Eric Mortier, UZG)

Als dat soort organisaties (NL-TERM – HvdV) interesse hebben om een termenlijst te ontwikkelen, wil ik ze met alle plezier helpen. (Vincent ter Beek, publicist varkenshouderij)

Ik denk niet dat terminologie een probleem is. Het is wel een steile leercurve. (Vincent ter Beek, publicist varkenshouderij)

Taaladviseurs

Taaladviseurs

Krijgen soms vragen over vaktaal; verwijzen door of zoeken zelf informatie.

‘ Terminologisch werk is iets helemaal anders dan taaladviseurs doen.’ (Dirk Caluwé)

NTU, Steunpunt en NL-TERM zijn bekend, maar er is weinig contact. Men is wel geïnteresseerd.

Wel interesse in de TermTreffer: leesbaarheid meten

Terminografen

Terminografen: hoe doet u aan terminologie?

- Fin. Begrippenlijst:
praktisch beschrijven van vaktaal,
ontsluiten vakgebied
- RCE:
ontsluiten collectie, ook visueel en auditief
taaltechnologie, webscience
- AMC:
medische terminologie standaardiseren; stapje voor
stapje, door praktijk gestuurd en door Amerikaans
voorbeeld geïnspireerd

Terminografen: de wensen en problemen

RCE: geen terminologische software nodig
probleem: communicatie met externe experts
Interesse in TermTreffer

Fin. Begrippenlijst:

beheer en uitbouwen is zwaar werk
ombouw lijst naar thesaurus-achtige structuur
interesse in praktische workshops, TT, contact

AMC: wil technieken uit de taaltechnologie gaan gebruiken;
dat kost veel moeite en het is lastig contacten op te
doen.

Terminografen: NTU, SNT, NL-Term

RCE heeft contact met NTU, SNT en in mindere mate met NL-TERM.

De Fin. Begrippenlijst heeft wel interesse in Steunpunt en NL-TERM, voor praktische kennis en contacten

AMC heeft in principe wel interesse, m.n. in contacten en in taaltechnologie

de interesse is zeer praktisch,
kennishiaten oplossen en contacten leggen.

Terminografen: citaten

Er is bij ons behoefte aan specifieke lexicografische kennis. Ik zou ook wel eens met andere zwoegers willen spreken. Daarin zou een vereniging iets voor me kunnen doen. (Eric Schreurs, De Financiële Begrippenlijst)

Of ik naar TiNT ga is afhankelijk van het programma. We zijn met name in taaltechnologie geïnteresseerd. (Joop van der Heijden, Rijksdienst Cultureel Erfgoed)

Metaterminologien

Meta: Hoe kijkt u aan tegen terminologie?

TAUS:

vertaalgeheugens en data sharing

terminologisch beheersysteem is overbodig

Taaltechnologie VU:

terminologie is belangrijke factor bij tekstontginning

- complicerend
- bevat (en is omringd door) zeer veel informatie

CrossLang:

- pragmatische aanpak: termen inventariseren en beschrijven voor goede bedrijfscommunicatie

Meta: de wensen en problemen

TAUS: problemen zijn:

- copyrights, houding t.a.v. data sharing

Taaltech VU:

- snelle ontwikkeling; ontologie, linked open data,
- informatie bruikbaar maken voor doelgroepen

CrossLang:

- bewustwordingsproces van het belang nodig
- gebruiksvriendelijke en goedkope tools

Meta: NTU, NL-TERM, SNT

Allen: overheid moet stimuleren! In het belang van terminologie en de gebruikers.

TAUS: overheid moet zich inzetten voor een verandering van de houding t.o.v. datasharing.

Taaltech VU: overheid zou de taaltechnologie moeten ondersteunen, de sector is te klein om te overleven.

Overigens: tevreden over STEVIN

CrossLang: overheid en vereniging kunnen doelgroep voorlichten over no-nonsense terminologie

Meta: citaten

Terminologie zit in je vertaalgeheugen en loopt gewoon mee. De hoeveelheden waarborgen de juiste terminologie in de juiste context. (Jaap van der Meer, TAUS)

Terminologie zou in de richting van ontologie en Linkerd Open data moeten gaan. De webgemeenschap werkt daar hard aan. Terminologie kan daar iets toevoegen. (Piek Vossen, VU)

Tools zijn handig om een aantal repetitieve taken te automatiseren, maar terminologie is in essentie toch een arbeidsintensieve taak en het is niet niet altijd even voor de hand liggend daarvoor de juiste mensen te vinden. Misschien kan een databank van inzetbare terminologen (à la proz.com) hier een bepaalde behoefte invullen?

CONCLUSIE

Kortom: wat wil de doelgroep?

- Contacten leggen, netwerk uitbreiden
- Aandacht voor relevantie van terminologie
- Software, taaltechnologie! maar wel tailor made en simpel waar het kan
- Vertalers: liever oplossingen dan methodes
- TiNT, workshops etc, maar PRAKTISCH!
- Relatief veel interesse in de TermTreffer

Wat moet de verenigingen doen?

- Contacten leggen, mensen bij elkaar brengen
- Praktische workshops, specifieke vakgebieden
- Over van alles: van definities tot termextractie
- Duidelijkheid scheppen:
NL-TERM, SNT, NedTerm, NTU?

Maar vooral: bekendheid vergroten!!

Dus voor alle duidelijkheid:

Dit was een verslag van
een enquête naar de behoeften in het veld

Uitgevoerd i.o.v. NL-TERM

Door

Cornelia Wermuth

Albert Oosterhof

Hennie van der Vliet